

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Alle kommuner

Deres ref.

Vår ref.
16/715 - TRKN

Dato
30.09.2016

Informasjon om innføring av krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap for å få statsborgerskap

Stortinget har vedtatt krav om norskkunnskaper og bestått prøve i samfunnskunnskap på norsk som vilkår for å få statsborgerskap. De nye kravene gjelder personer mellom 18 og 67 år, og skal tre i kraft 1. januar 2017. Dette innebærer at de som søker statsborgerskap etter denne datoen må oppfylle de nye vilkårene i statsborgerloven.

Som det fremgår av lovforslaget, jf. Prop. 144 L (2014-2015), innebærer de nye vilkårene at kommunene må gjennomføre et økt antall prøver i norsk og samfunnskunnskap. Det er særlig antallet privatister som vil øke. Vi ber om at kommuner hvor det bor mange med innvandrerbakgrunn er forberedt på en vesentlig økning i antall privatister i 2017.

Adgangen til å melde seg opp til avsluttende prøver i norsk og samfunnskunnskap som privatist fremgår av § 18 fjerde ledd i forskrift om norskopplæring mv. for innvandrere. Kommunene plikter å tilby prøve til alle som ønsker det mot en prøveavgift. Dette gjelder uavhengig av om man er omfattet av introduksjonsloven eller ikke, jf. merknader til introduksjonsloven § 19 i rundskriv G-01/2016.

Prøveavgiften skal fastsettes etter selvkostprinsippet, se nærmere om prinsippet i rundskriv H-3/14 *Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester*. Prøveavgiften vil variere mellom ulike kommuner, fordi selvkosten vil variere. Tall departementet tidligere har innhentet indikerer at prøvene i samfunnskunnskap og norsk muntlig vil koste henholdsvis cirka 700 og 800 kroner i gjennomsnitt.

Konsekvenser av endringene

Etter innføring av de nye vilkårene må personer som søker om norsk statsborgerskap kunne vise til at de har muntlige ferdigheter i norsk på nivå A2 i det felles europeiske rammeverket for språk. Kompetansemålene for nivå A2 og kjennetegnet ved språket i bruk på nivå A2 er

omtalt i læreplanen. Mange som søker statsborgerskap i 2017 vil kunne oppfylle dette vilkåret gjennom tidligere avlagt prøve. De som ikke har gått opp til norskprøve tidligere må gå opp til muntlig delprøve i norsk før de søker om statsborgerskap.

Etter 1. januar 2017 blir det også et krav om å ha bestått en prøve i samfunnskunnskap på norsk for å bli norsk statsborger. Noen vil oppfylle vilkåret fordi de allerede har avlagt gjeldende prøve i samfunnskunnskap på norsk. Den gjeldende prøven i samfunnskunnskap på norsk har et høyere språklig nivå enn det som er vilkåret etter statsborgerloven. Vox er i ferd med å lage en ny prøve i samfunnskunnskap på norsk nivå A2 med spørsmål av mer allmenn og hverdagslig karakter. Denne prøven vil få navnet *statsborgerprøven*. De som søker statsborgerskap i 2017 eller senere må bestå statsborgerprøven, eller gjeldende prøve i samfunnskunnskap på norsk, for å oppfylle vilkåret for statsborgerskap.

Personer som kan dokumentere at de har tilstrekkelige kunnskaper i norsk eller samisk og kunnskaper om det norske samfunnet kan få unntak fra de nye vilkårene i statsborgerloven. Man kan også få unntak fra de nye kravene på grunn av særlige helsemessige eller andre tungtveiende årsaker. Kunnskapsnivået og kriteriene for å få unntak fra de nye vilkårene i statsborgerloven sammenfaller med kunnskapsnivået og kriterier for å søke fritak fra plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. For en detaljert oversikt over unntakene fra de nye kravene i statsborgerloven vises til informasjon om de nye vilkårene for norsk statsborgerskap på UDI sine hjemmesider, www.udi.no.

I 2015 fikk mellom åtte og ni tusen voksne personer statsborgerskap i Norge. Det er imidlertid ikke mulig å tallfeste hvor mange som vil søke statsborgerskap etter at de nye vilkårene er innført. Det er heller ikke mulig å tallfeste hvor mange søkere som allerede oppfyller vilkårene med de prøvene de allerede har avlagt, eller hvor mange flere prøver den enkelte kommune må arrangere i 2017. Det er likevel viktig at kommuner hvor det bor mange med innvandrerbakgrunn er forberedt på å arrangere flere prøver etter at de nye vilkårene trer i kraft.

Med vennlig hilsen

Barbro Bakken (e.f.)
ekspedisjonssjef

Toril Melander Stene
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur